

Naslov: Najam i leasing - financijska avantura ili financijska stabilnost?

Autor scenarija poučavanja: Tanja Oremuš

Predmet: Poduzetništvo

Naziv kvalifikacije/Razred: Ekonomist/ekonomistica / 2.razred

Nastavna tema: Najam i leasing

Razina izvedbene složenosti: srednja

Ključni pojmovi: najam, leasing, vrste leasinga, operativni leasing, financijski leasing

Korelacije, interdisciplinarnost i međupredmetne teme:

Računovodstvo – Kapital (Glavnica)

Međupredmetne teme – Osobni i socijalni razvoj, Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije, Učiti kako učiti, Održivi razvoj

Ishod učenja:

- usporediti najam i leasing prema zadanim elementima

- izraditi detaljnu listu troškova za unajmljivanje odabranog stana
- donijeti odluku o nabavci motornog vozila na temelju analize troškova, prednosti i nedostataka kupnje za gotovinu i uzimanja na leasing
- izračunati informativnu mjesečnu ratu/obrok leasinga za zadano vozilo
- procijeniti uspješnost svog rada i rada vršnjaka u grupi.

Razrada ishoda:

- usporediti najam i leasing prema zadanim elementima (A)
- izraditi detaljnu listu troškova za unajmljivanje odabranog stana (B)
- donijeti odluku o nabavci motornog vozila na temelju analize troškova, prednosti i nedostataka kupnje za gotovinu i uzimanja na leasing (C)
- izračunati informativnu mjesečnu ratu/obrok leasinga za zadano vozilo (C)
- procijeniti uspješnost svog rada i rada vršnjaka u grupi (D)

Očekivanja MPT:

OSR C.5.2. Preuzima odgovornost za pridržavanje zakonskih propisa te društvenih pravila i normi.

IKT A.5.1. Učenik analitički odlučuje o odabiru odgovarajuće digitalne tehnologije.

IKT C.5.4. Učenik samostalno i odgovorno upravlja prikupljenim informacijama.

UKU B.4/5.1 Učenik samostalno određuje ciljeve učenja, odabire pristup učenju te planira učenje.

ODR C.5.2. Predlaže načine unapređenja osobne i opće dobrobiti.

Vrednovanja:

- **za učenje: A, B, C**
- **kao učenje: D**

.....

Opis aktivnosti:

A Usporedba najma i leasinga

Pomoću udžbenika i internetskih izvora, učenici u paru rješavaju radni list u kojem uspoređuju najam i leasing prema zadanim elementima.

Slika 1. Usporedba najma i leasinga - radni list

	NAJAM	LEASING
Predmet		
Naknada		
Davatelj		
Primatelj		
Prednosti		
Nedostaci		

Po završetku rješavanja radnog lista, nastavnik proziva, nasumičnim odabirom, učenike koji trebaju pročitati svoje odgovore, a ostali učenici ih po potrebi ispravljaju ili dopunjuju.

Nastavnik zatim potiče raspravu pitanjima: Da ste poduzetnik, koje biste oblike imovine uzeli u najam, a koje na leasing? Objasnite svoj odgovor. Zašto poslovni subjekti u Hrvatskoj rijetko kupuju vozni park za gotovinu?

B Ključevi moje oaze: Umijeće uspješnog najma

U grupama po 4 učenika, učenici istražuju troškove unajmljivanja stana u svome području. Zadatak je odabrati tri stana koja su im zanimljiva i izraditi tablicu koja će sadržavati podatke o lokaciji stana, iznosu mjesečne najamnine, je li u najamninu uključen i trošak režija ili se plaćaju dodatno, plaća li se polog i ostale podatke koje smatraju važnima za donošenje odluke o najmu stana.

Na osnovu provedenog istraživanja za odabrani stan učenici izrađuju listu troškova koja uključuje mjesečnu najamninu, polog, selidbene troškove, eventualnu kupovinu namještaja i aparata (ako stan nije potpuno namješten), redovne mjesečne troškove direktno vezane uz stan (voda, odvoz smeća, plin, električna energija, internet, mobilna tarifa itd.). Na poveznici <https://www.numbeo.com/cost-of-living/in/Zagreb>) pronalaze prosječne troškove režija za stan od 85 m², a ostale podatke prikupljaju razgovorom s roditeljima, poznanicima i pretraživanjem internetskih izvora. Ovisno o veličini odabranog stana, učenici izračunavaju prosječne troškove režija za odabrani stan korištenjem proporcionalnosti. Na kraju istraživanja učenici izrađuju prezentaciju o tijeku istraživanja, rezultatima i zaključcima. Predstavnik svake grupe izlaže grupni rad.

Nakon usmenih izlaganja, nastavnik pokreće diskusiju postavljanjem pitanja:

- Koliko je teško pronaći pristupačan stan?
- Koje su prednosti i nedostaci uzimanja stana u najam?
- Jeste li u svoj budžet uključili i neočekivane troškove?

C Želim novi automobil – kupiti za gotovinu ili uzeti na leasing?

Učenici čitaju savjete u online članku o načinima financiranja automobila (poveznica: <https://www.oryx-asistencija.hr/savjeti-za-vozace/savjeti/veliki-vodic-kako-kupiti-automobil-13061>). Nastavnik zatim potiče raspravu pitanjem: Da ste poduzetnik, koji biste način financiranja odabrali s obzirom na navedene prednosti i nedostatke?

Nakon rasprave, učenici rade u paru i rješavaju zadatak u kojem trebaju izračunati mjesečnu ratu/obrok leasinga za automobil prema zadanim elementima.

Prije samog izračuna, učenici provjeravaju na mrežnoj stranici HANFE <https://www.hanfa.hr/registri/leasing/leasing-drustva/> aktivna leasing društva, odabiru dva te na njihovim mrežnim stranicama pronalaze leasing kalkulator za informativni

izračun mjesečne rate/obroka i izračunavaju mjesečnu ratu/obrok za operativni i financijski leasing.

Slika 2. Financijski leasing - izračun mjesečne rate

DAVATELJ LEASINGA: leasing-društvo 1	
VRSTA LEASINGA	FINANCIJSKI
NABAVNA VRIJEDNOST NOVOG OSOBNOG VOZILA BEZ PDV-A I BEZ PPMV-A*	20.000,00 EUR
EMISIJA CO₂	120 g/km
VRSTA GORIVA	benzin
PPMV*	
POČETNO DAVANJE (UČEŠĆE)	20%
KAMATNA STOPA**	
TROŠAK OBRADE***	
TRAJANJE LEASINGA U MJESECIMA	48
OTKUPNA VRIJEDNOST OBJEKTA LEASINGA S PDV-om****	
BRUTO MJESEČNA RATA	

DAVATELJ LEASINGA: leasing-društvo 2	
VRSTA LEASINGA	FINANCIJSKI
NABAVNA VRIJEDNOST NOVOG OSOBNOG VOZILA BEZ PDV-A I BEZ PPMV-A*	20.000,00 EUR
EMISIJA CO₂	120 g/km
VRSTA GORIVA	benzin
PPMV*	
POČETNO DAVANJE (UČEŠĆE)	20%
KAMATNA STOPA**	
TROŠAK OBRADE***	
TRAJANJE LEASINGA U MJESECIMA	48
OTKUPNA VRIJEDNOST OBJEKTA LEASINGA S PDV-om****	
BRUTO MJESEČNA RATA	

*PPMV – posebni porez na motorna vozila (Informativni kalkulator za izračun PPMV-a: <https://carina.gov.hr/pristup-informacijama/propisi-i-sporazumi/trosarinsko-postupanje/dodatne-informacije-o-trosarinama-i-posebnim-porezima/posebni-porez-na-motorna-vozila-3650/informativni-kalkulator-za-izracun-ppmv-a/4838>)

**KAMATNA STOPA – za potrebe ovog izračuna unesite isti iznos kamatne stope u oba odabrana leasinga kalkulatora (npr. neka bude u oba kalkulatora 6% ili 6,50% ili 6,95% itd.)

***TROŠAK OBRADE - za potrebe ovog izračuna unesite isti iznos troška obrade u oba odabrana leasinga kalkulatora (npr. neka bude u oba kalkulatora 1% ili 2% itd.)

****OTKUPNA VRIJEDNOST OBJEKTA LEASINGA S PDV-om – za potrebe ovog izračuna unesite isti iznos otkupne vrijednosti u oba odabrana leasinga kalkulatora (npr. neka bude u oba kalkulatora 150,00 eur ili 200,00 eur itd.)

Slika 3. Operativni leasing - izračun mjesečnog obroka

DAVATELJ LEASINGA: leasing-društvo 1	
VRSTA LEASINGA	OPERATIVNI
NABAVNA VRIJEDNOST NOVOG OSOBNOG VOZILA BEZ PDV-A I BEZ PPMV-A*	20.000,00 EUR
EMISIJA CO ₂	120 g/km
VRSTA GORIVA	benzin
PPMV*	
POČETNO DAVANJE (UČEŠĆE)	20%
KAMATNA STOPA**	
TROŠAK OBRADE***	
TRAJANJE LEASINGA U MJESECIMA	48
OSTATAK VRIJEDNOSTI OBJEKTA LEASINGA S PDV-om I S PPMV-om****	
BRUTO MJESEČNI OBROK	

DAVATELJ LEASINGA: leasing-društvo 2	
VRSTA LEASINGA	OPERATIVNI
NABAVNA VRIJEDNOST NOVOG OSOBNOG VOZILA BEZ PDV-A I BEZ PPMV-A*	20.000,00 EUR
EMISIJA CO ₂	120 g/km
VRSTA GORIVA	benzin
PPMV*	
POČETNO DAVANJE (UČEŠĆE)	20%
KAMATNA STOPA**	
TROŠAK OBRADE***	
TRAJANJE LEASINGA U MJESECIMA	48
OSTATAK VRIJEDNOSTI OBJEKTA LEASINGA S PDV-om I S PPMV-om	
BRUTO MJESEČNI OBROK	

*PPMV – posebni porez na motorna vozila (Informativni kalkulator za izračun PPMV-a: <https://carina.gov.hr/pristup-informacijama/propisi-i-sporazumi/trosarinsko-postupanje/dodatne-informacije-o-trosarinama-i-posebnim-porezima/posebni-porez-na-motorna-vozila-3650/informativni-kalkulator-za-izracun-ppmv-a/4838>)

**KAMATNA STOPA – za potrebe ovog izračuna unesite isti iznos kamatne stope u oba odabrana leasinga kalkulatora (npr. neka bude u oba kalkulatora 6% ili 6,50% ili 6,95% itd.)

***TROŠAK OBRADE - za potrebe ovog izračuna unesite isti iznos troška obrade u oba odabrana leasinga kalkulatora (npr. neka bude u oba kalkulatora 0% ili 1% ili 2% itd.)

D Procjenom do napretka

Učenici vrednuju svoj rad prema sljedećoj rubrici za samovrednovanje:

5	Samostalno primjenjujem usvojene sadržaje kako bih uspješno riješio/la postavljene zadatke. Redovito preispitujem svoj rad i pronalazim načine kako poboljšati svoja rješenja.
4	Samostalno rješavam većinu zadataka, koristeći gotovo sve usvojene sadržaje. Uočavam gdje mogu dodatno unaprijediti svoje sposobnosti i trudim se poboljšati u tim područjima.
3	Djelomično rješavam zadatke koristeći se većinom usvojenih sadržaja. Sposoban/na sam prepoznati gdje trebam dodatnu podršku i usmjeravam svoj rad prema poboljšanju tih vještina.
2	Uz pomoć nastavnika rješavam zadatke, primjenjujući neke usvojene sadržaje. Prepoznajem područja koja mi zadaju poteškoće i tražim pomoć kako bih ih unaprijedio/la.
1	Imam poteškoća u rješavanju zadataka i ne uspijevam primijeniti nastavne sadržaje u zadanim situacijama. Svjestan/na sam svojih poteškoća i trebam podršku u prepoznavanju što i kako mogu poboljšati.

Svaki učenik vrednuje rad svojih vršnjaka u grupi prema sljedećoj rubrici:

Element vrednovanja	Razine formativnog vrednovanja grupnog rada				Učenik/ca 1	Učenik/ca 2	Učenik/ca 3
	nadmašuje očekivanja 4 boda	ispunjava očekivanja 3 boda	ne ispunjava očekivanja u potpunosti 2 boda	ne ispunjava očekivanja 1 bod			
predanost radu	Potpuno usredotočen/a na zadatak.	Većinom usredotočen/a na zadatak.	Djelomično usredotočen/a na zadatak.	Nije usredotočen/a na zadatak.			
stav	Tijekom izvršenja zadatka pokazuje pozitivan stav i nudi korisne ideje.	Tijekom izvršenja zadatka većinom pokazuje pozitivan stav i većinom nudi korisne ideje.	Tijekom izvršenja zadatka rijetko pokazuje pozitivan stav i rijetko nudi korisne ideje.	Tijekom izvršenja zadatka ometa rad drugih članova grupe i ne nudi korisne ideje.			
komunikacija	Uvijek sluša ideje i podržava rad drugih članova grupe, daje korisne povratne informacije drugim članovima grupe te dijeli s njima svoje ideje.	Ponekad previše priča, ali većinom sluša ideje i podržava rad drugih članova grupe, većinom daje korisne povratne informacije drugim članovima grupe te većinom dijeli s njima svoje ideje.	Većinu vremena priča o temama koje nisu povezane sa zadatkom, rijetko sluša i rijetko podržava druge članove grupe, daje malo korisnih povratnih informacija drugim članovima grupe te rijetko dijeli s njima svoje ideje.	Tijekom izvršavanja zadatka priča o temama koje nisu povezane sa zadatkom, nikad ne sluša druge članove grupe i ne podržava njihov rad, ne daje nikakve korisne povratne informacije drugim članovima grupe i ne dijeli s njima svoje ideje.			
kvaliteta izvršenog zadatka	Dodijeljeni je zadatak u grupi dovršen bez pogrešaka, dobro organiziran i obavljen u zadanom vremenu.	Dodijeljeni je zadatak u grupi dovršen uz manje pogreške i uglavnom obavljen u zadanom vremenu.	Dodijeljeni je zadatak u grupi nepotpun, ima dosta pogrešaka i nije obavljen u zadanom vremenu.	Dodijeljeni zadatak u grupi nije dovršen, ima previše pogrešaka i nije obavljen u zadanom vremenu.			

Dodatna literatura, sadržaj i poveznice:

1. Bernik, J. i dr. (2001). Poduzetništvo 2: udžbenik u drugom razredu srednje strukovne škole za zanimanje ekonomist/ekonomistica. Zagreb: Školska knjiga.
2. Cost of living in Zagreb (n.d.). URL: <https://www.numbeo.com/cost-of-living/in/Zagreb>. (pristupljeno 20.8.2024.)
3. HANFA. URL: <https://www.hanfa.hr/registri/leasing/leasing-drustva/> (pristupljeno 21.8.2024.)
4. Informativni kalkulator za izračun PPMV-a (n.d.). URL: <https://carina.gov.hr/pristup-informacijama/propisi-i-sporazumi/trosarinsko-postupanje/dodatne-informacije-o-trosarinama-i-posebnim-porezima/posebni-porez-na-motorna-vozila-3650/informativni-kalkulator-za-izracun-ppmv-a/4838> (pristupljeno 21.8.2024.)
5. Kako kupiti auto - Veliki vodič > ORYX Asistencija (2021). <https://www.oryx-asistencija.hr/savjeti-za-vozace/savjeti/veliki-vodic-kako-kupiti-automobil-13061> (pristupljeno 21.8.2024.)
6. Vrednovanje. N.D. URL: <https://skolazazivot.hr/wp-content/uploads/2020/03/Vrednovanje.pdf> (pristupljeno 27.8.2024.)

Postupci potpore

Prije izvođenja aktivnosti, učenicima s teškoćama treba jezično i/ili grafički doraditi tekst, podijeliti individualni zadatak u više zasebnih aktivnosti i produljiti vrijeme rješavanja ako je potrebno, a kod rada u grupi češće provjeravati razumije li učenik/ca svoju ulogu i dodijeljeni zadatak.

Daroviti učenici, kojima je potrebno manje vremena za rješavanje zadataka, mogu usporediti najamnine stanova u različitim dijelovima Hrvatske i/ili usporediti mjesečne rate/obroke leasinga za vozilo izračunate u informativnim kalkulatorima barem 4 različita leasing-društva.